

Eskilstuna
kommun

Diarienummer: [Klicka här](#) för att ange diarienummer.

Miljöredovisning 2023

Kommunstyrelsen/Kommunledningskontoret

Gustav Lindberg Helander
2023-11-01

Innehåll

Kommunstyrelsen/kommunledningskontoret	3
Miljönivå	3
Organisation och forum	3
Betydande miljöaspekter	3
Miljöprestanda	4
Miljökrav, mål, åtaganden och aktiviteter	5
Kommunövergripande miljömål, åtaganden och aktiviteter	5
Eskilstuna kommuns styrande dokument	5
Förvaltningsspecifika miljömål, åtaganden och aktiviteter	6
Miljöronder och miljörevision	6
Beskrivning av förvaltningens verksamhet och miljöarbete.....	7
Viktiga miljöbeslut.....	8
Betydande förändringar som påverkar miljöarbetet	9
Betydande förbättrings- och utvecklingsarbeten	9
Underlag och statistik.....	10

Beskrivning: Inför kommande år görs en beskrivning/planering för året som kommer. Vid delårsuppföljning beskrivs vad som gjorts och vad som är kvar. Efter årets slut uppdateras de olika delarna med resultat och uppföljning för helåret. Följs upp januari/februari 2024.

Kommunstyrelsen/kommunledningskontoret

Miljönivå

Förvaltningschefen har tagit beslut om följande miljönivå för kommunledningskontoret.

Verksamhet	Miljönivå
Kommunledningskontoret	Spets

Organisation och forum

Följande funktioner, forum och nätverk finns i förvaltningen.

Funktion, forum eller nätverk	Namn/deltagare
Ledningens representant	Kristina Birath
Miljösamordnare	Gustav Lindberg Helander
Husrådet stadshuset	Funktioner från: ledningsstab, säkerhet, fastighet, reception, HR, miljö och samhällsbyggnad
Energy Evolution Center	Sara Sjöqvist, Eric Söderberg

Betydande miljöaspekter

Kategori	Aktivitet/ miljöaspekt	Rådighet	Direkt/ indirekt miljö-påverkan	Negativ miljö-påverkan 0-125p	Positiv Miljö-påverkan 0-125p
Energianvändning	Energiförbrukning fastighetsel+ "hushållsel"- fossilfritt/Biobränsle	Delvis	I	60	
Energianvändning	Energiförbrukning uppvärmning/kyla - fossilfritt/biobränsle	Delvis	I	60	
Ställa miljökrav, påverka och skapa förutsättningar	Ha miljöfokus och eller ställa miljökrav i kommun- eller förvaltningsövergripande beslut, dokument, planer mm	Ja	I		45
	Ha miljöfokus och eller ställa miljökrav i respektive verksamhets utförande av kärnverksamheten	Ja	I		45
	Ha miljöfokus vid uppföljning, analys och verksamhetsutveckling	Ja	I		45
	Ha miljöfokus och eller ställa miljökrav vid kravställen på interna och externa aktörer. T.ex. vid uthyrning av lokaler och vid exploatering, arrendering,	Delvis	I		45

	försäljning och drift av kommunens mark, skog och vatten				
	Ha miljöfokus och eller ställa miljökrav vid upphandling, beställning och inköp. T.ex för varor/produkter, växter, fordon, maskinpark, konsulttjänster och entreprenad.	Ja	I		75
	Påverka interna aktörer samt brukare (inkl elever), invånare och kunder att göra bättre miljöval. Tex genom information, kunskapsbyggande och "nudging" samt genom att skapa förutsättningar för bättre miljöval (tex utbildning, cykelparkeringar mm)	Ja	I		45
Miljöpositiva åtgärder	Åtgärder som ger positiv inverkan på miljön som tex koldioxidinlagring, parker, våtmarker och skog	Ja	D		45

Miljöprestanda

Följande nyckeltal, indikatorer med mera har förvaltningen valt för att se status på förvaltningens miljöprestanda.

Nyckeltal, indikator mm	Mål	Resultat	Uppföljning, analys och förbättringsarbete
Andel chefsområden som genomfört årets miljöromd	7	6	Insats under 2024 för att alla ska genomföra miljöromden.
Andel medarbetare som genomfört utbildningen Uppdrag miljösmart 2.0 ¹	100 %	Ca 35 %	Insats under 2024 för att alla ska genomföra utbildningen. Enligt statistik från 2018 och 2023 hade 24+11 av nuvarande anställda genomfört uppdrag miljösmart. Däremellan finns ej statistik tillgänglig.
Antal miljöolyckor som rapporterats in	0	0	
Antal miljöavvikelser som rapporterats in	0	0	Informera om rutin under 2024.
Antal förbättringsförslag som rapporterats in	2	1	Informera om rutin under 2024.
Insatser inom ”Ställa miljökrav, påverka och skapa förutsättningar”	5	6	*Infört ”Lathund för konsekvensbedömning av beslut” för att säkerställa bl.a. miljöperspektivet. *Genom projektet Fossilfritt 2030 tagit fram miljökrav vid upphandling av transporter. *Genomfört kunskapsbyggande insatser för allmänheten genom Earth Hour, Världsmiljödagen, Håll Eskilstuna Rent, KlimatHoppMöte.

¹ Central statistik kommer att kunna tas fram för Uppdrag miljösmart 2.0 men är ej tillgängligt för 2022 i nuläget. Om förvaltningen har egen statistik kan den användas för 2022.

			*Arbetat utåtriktat mot bl.a. näringsliv med klimatarbete. T.ex. Transportklustret med lokala åkerier och KlimatToppMöte som samlade lokala företag som vill delta i klimatarbetet. *Arbetat med energi- och klimatrådgivning för företag och privatpersoner, bl.a. genom Energitrappan. *Byggt ut laddpunkter för kommunens elbilar.
Energiförbrukning kWh/kvm per år	Minus 1 %	+0,9 %	
Antal miljöpositiva åtgärder (vätmarker, CO2-inlagring, naturreservat m.m.)	2	2	

Miljökrav, mål, åtaganden och aktiviteter

Kommunövergripande miljömål, åtaganden och aktiviteter

Oavsett vald miljönivå måste alla förvaltningar planera för de kommunövergripande miljömål, åtaganden och aktiviteter som de är tilldelade via styrsystemet. Förvaltningarna kan behöva lägga till egna aktiviteter för att uppnå mål och åtaganden.

Kommunens miljömål, åtagande eller aktivitet	Planering och uppföljning
Åtagande i årsplan 2023: Gemensam satsning på minskad klimatpåverkan tillsammans med företag, organisationer och invånare mot målet klimatpositiva Eskilstuna 2045	Hanteras i KS/KLK plan för klimat och KLK arbete med att samordna koncernens klimatarbete. Följs upp i Hypergene.

Eskilstuna kommuns styrande dokument

Här redovisas de miljökrav, mål med mera från **kommunens styrdokument**, som förvaltningen planerar att arbeta med och följa upp under kommande år. Resultatet kan följas upp och redovisas i detta dokument eller på annat sätt (tex i Hypergene). Om det inte följs upp och redovisas här hänvisar ni i stället till där det redovisas.

Styrdokument och krav, mål m.m.	Planering och uppföljning
Kommunkoncernens plan för klimat	Hanteras i KS/KLK plan för klimat och KLK arbete med att samordna koncernens klimatarbete. Följs upp i Hypergene.
Plan för avfall och kretslopp	Följs upp i Hypergene
Grönplan	Följs upp i Hypergene
Riktlinjer och anvisningar för möten och resor i Eskilstuna kommunkoncern	Följs upp genom resvaneundersökning och statistik från resebyrå och Transportenheten.
Kemikalieplan 2019-2021	Gäller tills ny plan antas.
Vattenplan 2015-2021	Ny plan under framtagande. Ska då följas upp i Hypergene.
Strategisk inriktning 2020-2023	Följs upp i Hypergene

Förvaltnings specifika miljömål, åtaganden och aktiviteter

Verksamheter på basnivå behöver inte ha några förvaltnings specifika mål, åtaganden och aktiviteter utöver de kommunövergripande. Medel- och spetsnivå ska ha det vid behov.

Förvaltningens miljömål, åtagande eller aktivitet	Planering och uppföljning
KS/KLK plan för klimat	Följs upp per delår i Hypergene. Alla åtgärder går enligt plan (delår 2).
Riktlinjer och anvisningar för möten och resor i Eskilstuna kommunkoncern	Stötta förvaltningarna att informera och utbilda om riktlinjerna, t.ex. genom att ta fram material. Samarbeta med SBF som driver ett projekt kring riktlinjerna under hösten 2023.
Energieffektivisering	1 % per år i hela beståndet, inkl. stadshuset.
Uppdrag miljösmart 2.0	Kartlagt under 2023 genom miljöronde och statistik från KUL. Insats under 2024 för att samtliga ska genomgå den.

Miljöronder och miljörevision

Analys av genomförda miljöronder och eventuella miljörevisioner under året.

Miljöronder

Årets fokusområden	Miljöledning, Transporter, resor och maskinpark, Inköp och användning av förbrukningsvaror: Träd, buskar, plantor m.m., Bygg och anläggningsmaterial, Energianvändning, Vattenanvändning.
Betydande avvikelser	Otydlig miljöavvikelsehantering. Alla ej genomgått Uppdrag miljösmart.
Positiva resultat	Alla kan ge exempel på miljöpåverkan och aktiviteter för att minska den. Alla uppger att de ska ta fram aktiviteter till VP 2024.
Analys och förbättringsarbete	Se till att Uppdrag miljösmart 2.0 genomförs. Tydliggör/informera om miljöavvikelser och förbättringsförslag.

Extern miljörevision (nov 2023)

Årets fokusområden	Nydiplomering, miljöledning.
Betydande avvikelser	Inga
Positiva resultat	Definierade roller och ansvar, miljörondens upplägg, miljöutredning, Uppdrag miljösmart 2.0
Analys och förbättringsarbete	* Uppdatera miljöpolicy * Tydliggöra hantering av miljöavvikelser och förbättringsförslag

Beskrivning av förvaltningens verksamhet och miljöarbete

Kommunledningskontorets uppdrag är att stödja kommunstyrelsen i arbetet att utveckla Eskilstuna och att leda och samordna kommunens angelägenheter. Det gör vi genom att jobba med dialog, samverkan och delaktighet.

Uppgifterna är att ansvara för koncernledning, politikernära uppgifter inklusive stöd till politiken, koncerngemensamma utvecklingsfrågor samt utvecklingsfrågor för Eskilstuna som ort.

Hos kommunledningskontoret ligger det koncernövergripande ansvaret för bland annat:

- Miljöpolitik
- Personalpolitik
- Kvalitetsstyrning
- Ekonomistyrning
- Omvärldsanalys och planering
- Information och kommunikation
- IT och digitalisering
- Internationella frågor
- Näringslivs- och tillväxtfrågor

Hos kommunledningskontoret finns också ansvar för statistik och frågor som rör fastighet och exploatering.

Chef för kommunledningskontoret är kommundirektör Tommy Malm. Kommundirektören är ordförande i koncernledningsgruppen, forumet för den övergripande koncernledningen.

På kommunledningskontoret pågår mycket arbete som antingen direkt eller indirekt bidrar till kommunens miljö- och klimatarbete. Här nedan beskrivs en del av det arbete som sker på kommunledningskontoret.

Kommunledningskontoret har ansvar för att leda och samordna koncernens arbete med minskad klimatpåverkan. Det sker bland annat genom att samordna arbetet med nämndernas klimatplaner och fokusteamen, sammanställa klimatrapport till politiken, anordna klimatsummit, hantera ansökningar till interna klimatmedel och samla in och följa upp klimatdata. Arbetet med ”Viable Cities – klimatneutrala städer 2030” samordnas också av kommunledningskontoret. Det handlar bland annat om att utveckla samverkan på samhällsnivå och konkretisera arbetet med de företag och organisationer som skrivit på en avsiktsförklaring om att de står bakom Eskilstunas klimatmål.

Projektet UPMEF (upprustning med energifokus) leds från kommunledningskontoret och innebär stora energibesparingar likväl som förbättrad arbetsmiljö för personal och brukare.

Kommunledningskontoret tar även fram andra viktiga strategiska planer som bidrar till miljö- och klimatarbetet, till exempel plan för avfall och kretslopp med fokus på cirkulär ekonomi, grönplan, vattenplan, vattentjänstplan och klimatanpassning.

Arbete med nya naturreservat pågår, bl.a. Hugelsta där det i dag finns ett interimistiskt förbud mot bergtäkt, med syfte att skapa just ett naturreservat. Även naturreservat Odlaren utreds.

Kommunledningskontoret har en särskild naturvårdsbudget som bl.a. finansierar utredningarna om naturreservat. Stadsbyggnadsförvaltningen kan äska medel från budgeten för åtgärder och projekt.

Den skog som kommunen äger ska brukas hållbart. I grönplanen finns särskilda riktlinjer för skötseln där det framgår att avvägningar ska göras så att största nytta sammanfaller i skogsbeståndet (biologiska, ekonomiska, sociala och klimat). Särskilt höga biologiska och rekreativa värden som är svåra att ersätta ska prioriteras där de förekommer. Kommunen är FSC-certifierade men har gjort en större frivillig avsättning (20 %) än kravet i FSC (5 %).

Med stöd av interna klimatmedel utreder kommunledningskontoret lämpliga platser för återvätning av torvmark.

Nya vattenskyddsområden utreds för att säkra dricksvattenkvalitet.

Kommunledningskontoret hanterar också frågor om klimatanpassning (skyfall, översvämning), dagvatten, dricksvatten och avlopp.

Det pågår ett stort arbete på Energy Evolution Center med bland annat energi- och klimatrådgivning till allmänhet och företag, stöd till företag att minska sin energiförbrukning (Energitrappan), hjälpa företag att utveckla gröna affärsmodeller, matchmaking för innovativa företag, stimulera till ökad kompetens och intresse för energiyrken och mycket mer.

Kommunledningskontoret leder också arbetet med Digital hållbar stad där digitalisering på olika sätt kan möjliggöra effektiviseringar som minskar klimatpåverkan.

Viktiga miljöbeslut

- Ny strategisk inriktning 2024-2027 antagen. Ett av de strategiska målen är ”Klimatsmart”.
- Infört ”Lathund för konsekvensbedömning av beslut” för att säkerställa bl.a. miljöperspektivet i planer och beslut.

- Beviljat interna klimatmedel till ett värde av 6 644 000 kr för bl.a. pilotprojekt cykelleveranser, klimat och cirkularitet i upphandling, utökning av CirkuLäran, utredning om återvätning av torvmark m.m. Se mer här: [Ansök om klimatmedel \(eskilstuna.se\)](https://www.eskilstuna.se/ansok-om-klimatmedel)
- Beslutat att delta i Hjälmaresamarbetet tillsammans med aktörer runt Hjälmaren. Även antagit Hjälmarestrategin.
- Miljö och samhällsbyggnad – FoEx har beslutat att testa nya tekniker när det gäller bl.a. reservkraft och batterilager.
- Investeringsbeslut om utbyggnad av Kombiterminalen som resulterar i överflyttning av transporter från väg till järnväg.
- Infört en kommunövergripande kemikalieorganisation som stöts av ett kemikaliesystem.
- Undertecknat Klimatkontraktet 2024 för Viable Cities.
- Infört en Beställningspunkt för möbler som ska leda till mer återbruk och lägre kostnader.

Betydande förändringar som påverkar miljöarbetet

Förvaltningen har tillsatt en ny tjänst som arbetar med att söka extern finansiering för klimatrelaterade projekt. Det har resulterat i flera beviljade ansökningar under hösten 2023.

Förvaltningen har utökat en tjänst som arbetar med utåtriktat klimatarbete (bl.a. Climatevolution* och Viable Cities) från 50 % till 100 %.

Betydande förbättrings- och utvecklingsarbeten

I samband med införande av miljöledningssystemet Miljödiplomering enligt Svensk Miljöbas har kommunledningskontoret:

- Utsett en miljösamordnare och ledningens representant
- Identifierat relevanta lagkrav och skaffat ett lagbevakningssystem.
- Tagit fram en dokumenterad miljöutredning där vi identifierat våra miljöaspekter och vilka av dessa som är betydande.
- Kartlagt rutiner för potentiella nödlägen samt en handlingsberedskap. Det ledde till ett utvecklingsarbete för en avdelning.
- Kartlagt, samlat och tagit fram relevanta miljörutiner och implementerat dessa i verksamheten.
- Tagit fram avfallsredovisning och kemikalieförteckning.
- Kemikalieförteckning finns i upphandlat [kemikaliesystem](#).
- I samband med införandet av kemikaliesystemet har utbildningar i kemikaliehantering genomförts för bl.a. chefer och kemikaliesamordnare.
- Kartlagt vilka medarbetare som genomgått Uppdrag miljösmart 2.0.
- Tagit fram relevanta miljömål och handlingsplan att arbeta efter.

- Tagit fram rutiner för avvikelshantering och förbättringsförslag genom en modul på internportalen.

Underlag och statistik

Projektet att starta upp Energy Evolution Center har slutrapporterats till Tillväxtverket. Rapporten visar på energibesparingar långt över de uppsatta målen i projektet. En stor del är tack vare energi- och klimatrådgivning, särskilt Energitrappan.

Resor i tjänsten

Under 2023 har Kommunledningskontoret rapporterat in användning av egen bil i tjänst totalt 2 568,8 km. Korttidshyra av bil under året uppgår för hela Kommunstyrelsen till 203 924 kr. Förvaltningen har ingen långtidshyra av fordon.